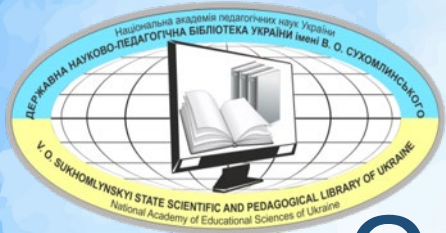
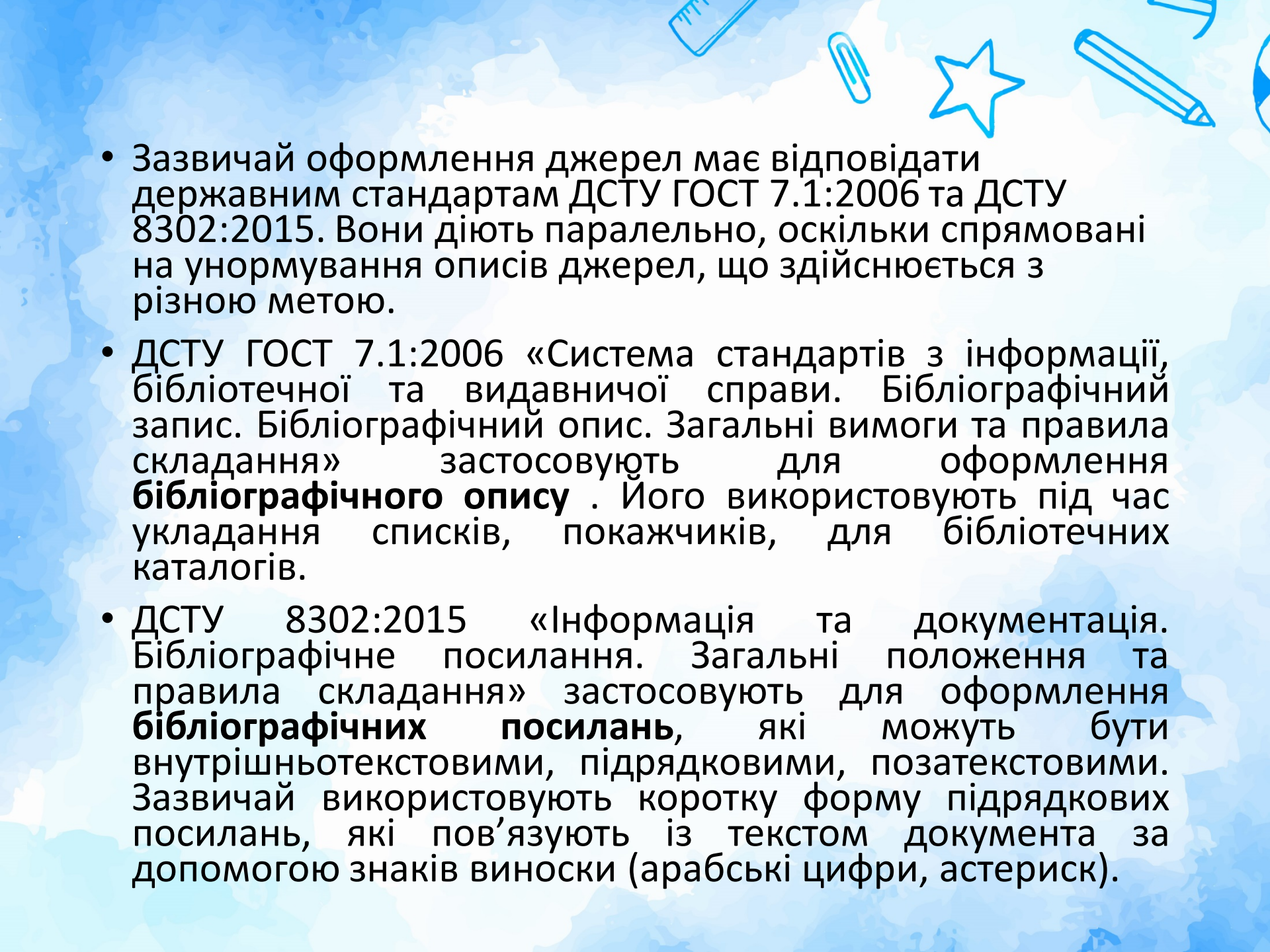

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Оформлення позатекстових бібліографічних посилань у наукових роботах за ДСТУ 8302:2015 та стилем АРА (7-ме видання)

Пономаренко Л. О., кандидат наук з
соціальних комунікацій, завідувач відділу
науково-освітніх інформаційних ресурсів

-
- Зазвичай оформлення джерел має відповідати державним стандартам ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 та ДСТУ 8302:2015. Вони діють паралельно, оскільки спрямовані на унормування описів джерел, що здійснюється з різною метою.
  - ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання» застосовують для оформлення **бібліографічного опису**. Його використовують під час укладання списків, покажчиків, для бібліотечних каталогів.
  - ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» застосовують для оформлення **бібліографічних посилань**, які можуть бути внутрішньотекстовими, підрядковими, позатекстовими. Зазвичай використовують коротку форму підрядкових посилань, які пов'язують із текстом документа за допомогою знаків виноски (арабські цифри, астериск).

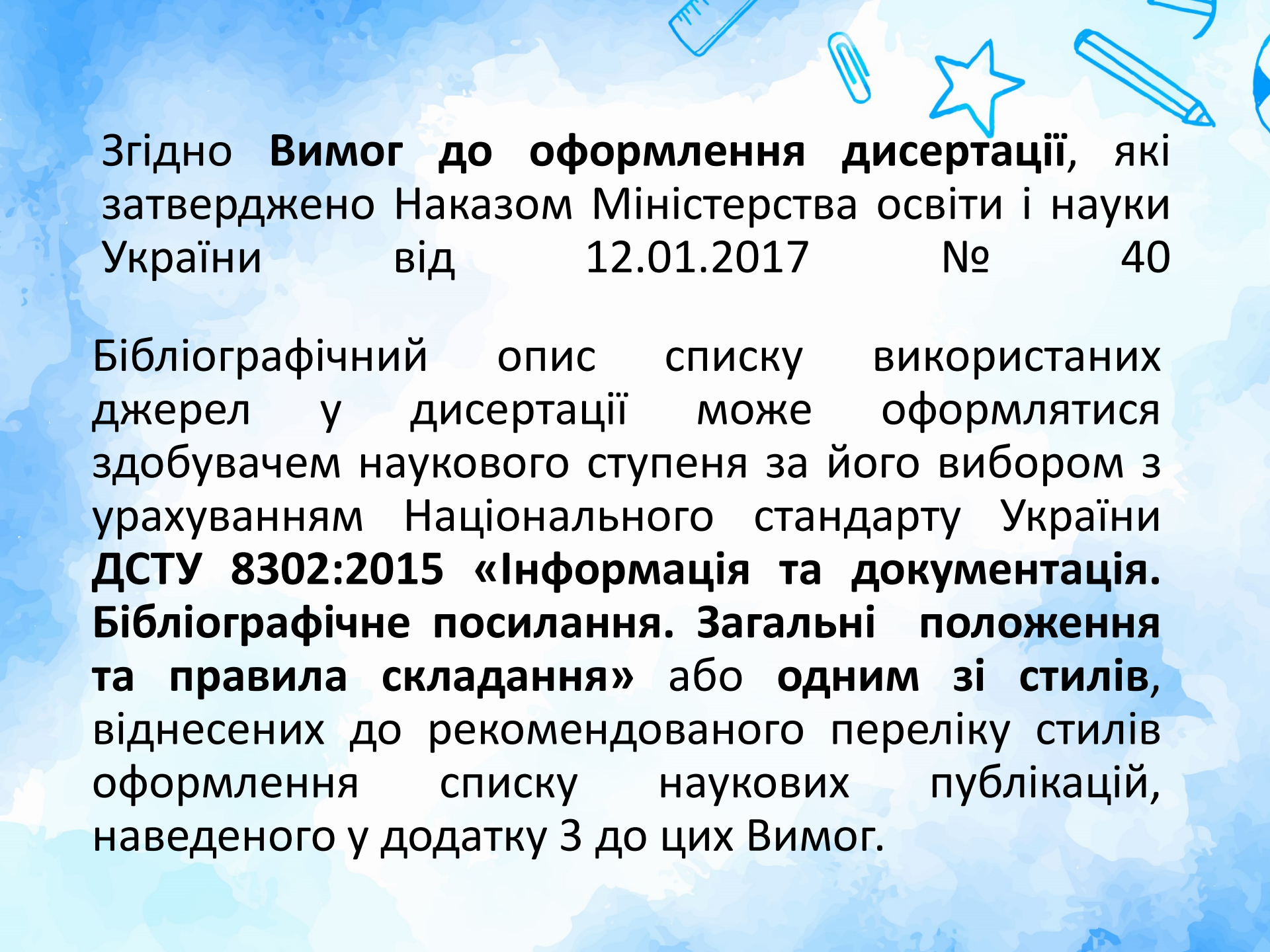

У 2016 році був прийнятий **ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»**

Поширюється на бібліографічні посилання в опублікованих і неопублікованих документах незалежно від носія інформації, встановлює види бібліографічних посилань, правила і особливості їх складання та розміщення в документах.

Стандарт призначено авторам творів, видавцям, фахівцям редакцій засобів масової інформації, інформаційних центрів тощо.

Згідно **Вимог до оформлення дисертації**, які
затверджено Наказом Міністерства освіти і науки
України від 12.01.2017 № 40

Бібліографічний опис списку використаних
джерел у дисертації може оформлятися
здобувачем наукового ступеня за його вибором з
урахуванням Національного стандарту України
**ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація.
Бібліографічне посилання. Загальні положення
та правила складання»** або одним зі стилів,
віднесених до рекомендованого переліку стилів
оформлення списку наукових публікацій,
наведеного у додатку 3 до цих Вимог.

Додаток 3
до Вимог до оформлення дисертації
(пункт 11 розділу III)

**РЕКОМЕНДОВАНИЙ ПЕРЕЛІК
СТИЛІВ оформлення списку наукових публікацій**

1. MLA (Modern Language Association) style.
2. APA^{1,2} (American Psychological Association) style.
3. Chicago/Turabianstyle¹.
4. Harvard style¹.
5. ACS (American Chemical Society) style.
6. AIP (American Institute of Physics) style.
7. IEEE (Institute of Electrical and Electronics Engineers) style.
8. Vancouver style¹.
9. OSCOLA.
10. APS (American Physics Society) style¹.
11. Springer MathPhys Style¹.

¹См. додаток 3.

ДСТУ 8302:2015

- **Бібліографічне посилання** - сукупність бібліографічних відомостей **ПРО ЦИТОВАНИЙ, РОЗГЛЯДУВАНИЙ АБО ЗГАДУВАНИЙ** у тексті документа інший документ, що є **необхідними й достатніми** для його загальної характеристики, ідентифікування та пошуку.
- Об'єктами посилання можуть бути **всі види опублікованих чи неопублікованих документів або їхні складники на будь-яких носіях інформації.**

Види бібліографічних посилань

- Розділ 5 стандарту присвячений видам бібліографічних посилань та правилам їхнього складання. Види бібліографічних посилання розрізняють **за складом елементів бібліографічного запису, за місцем розташування в документі, за повторністю наведених посилань.** Запропоновано розрізняти бібліографічне посилання **повне і коротке, первинне і повторне, просте і комплексне, а також посилання внутрішньотекстові, підрядкові та позатекстові.** Повне посилання містить усі відомості, необхідні для ідентифікації, характеристики і пошуку документа. Повне посилання може бути застосоване у будь-якому випадку. Неповне посилання містить, відповідно, не всі відомості і застосовується у тих випадках, коли частина цих відомостей внесена безпосередньо до основного тексту.

за місцем
розташування
в документі

внутрішньотекстове

підрядкове

позатекстове

за складом
елементів
бібліографіч-
ного запису

повне

коротке

за
повторністю
наведених
посилань

первинне

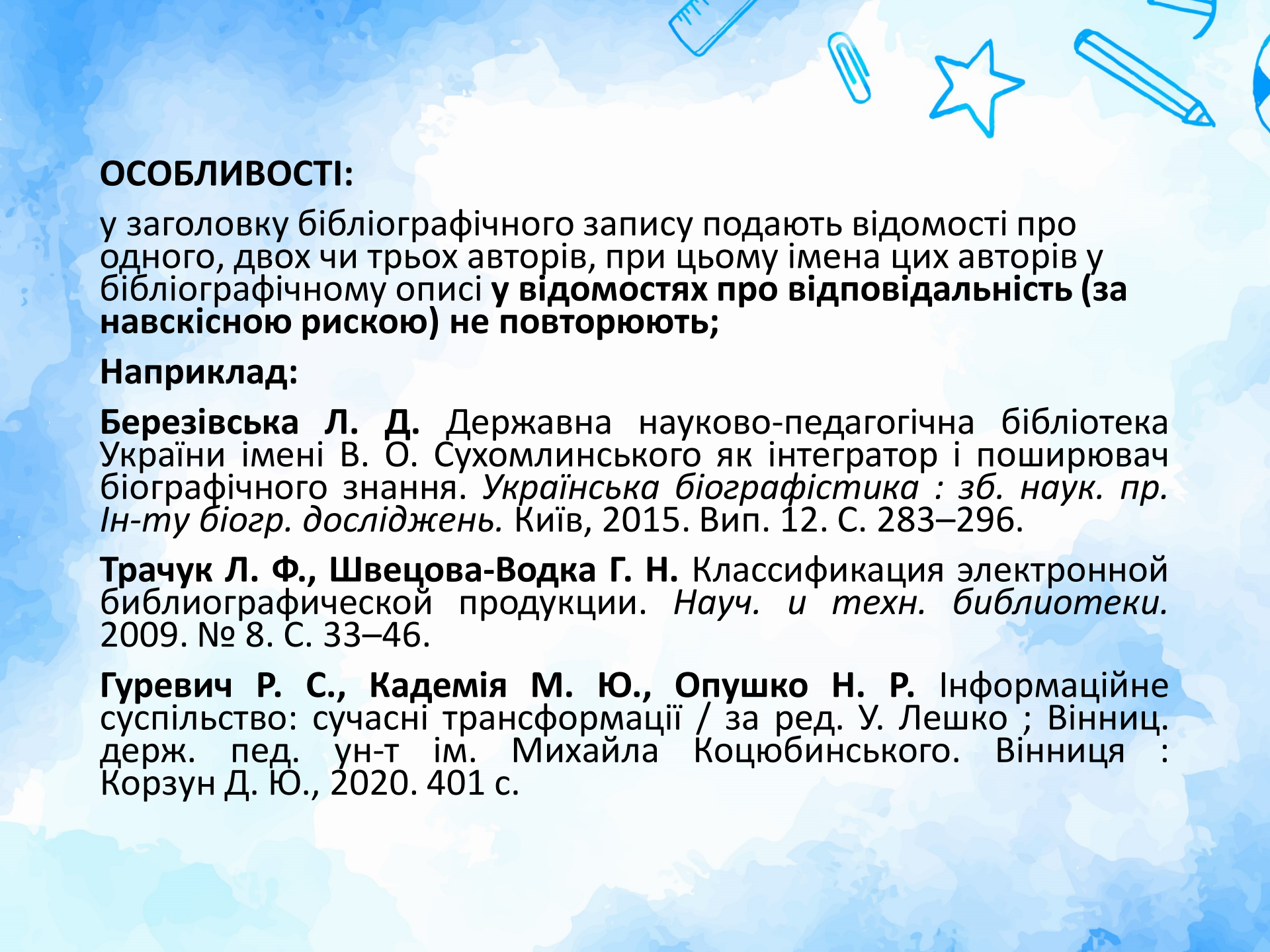
повторне

за вмістом
бібліографіч-
них записів

комплексне

ОСОБЛИВОСТІ:

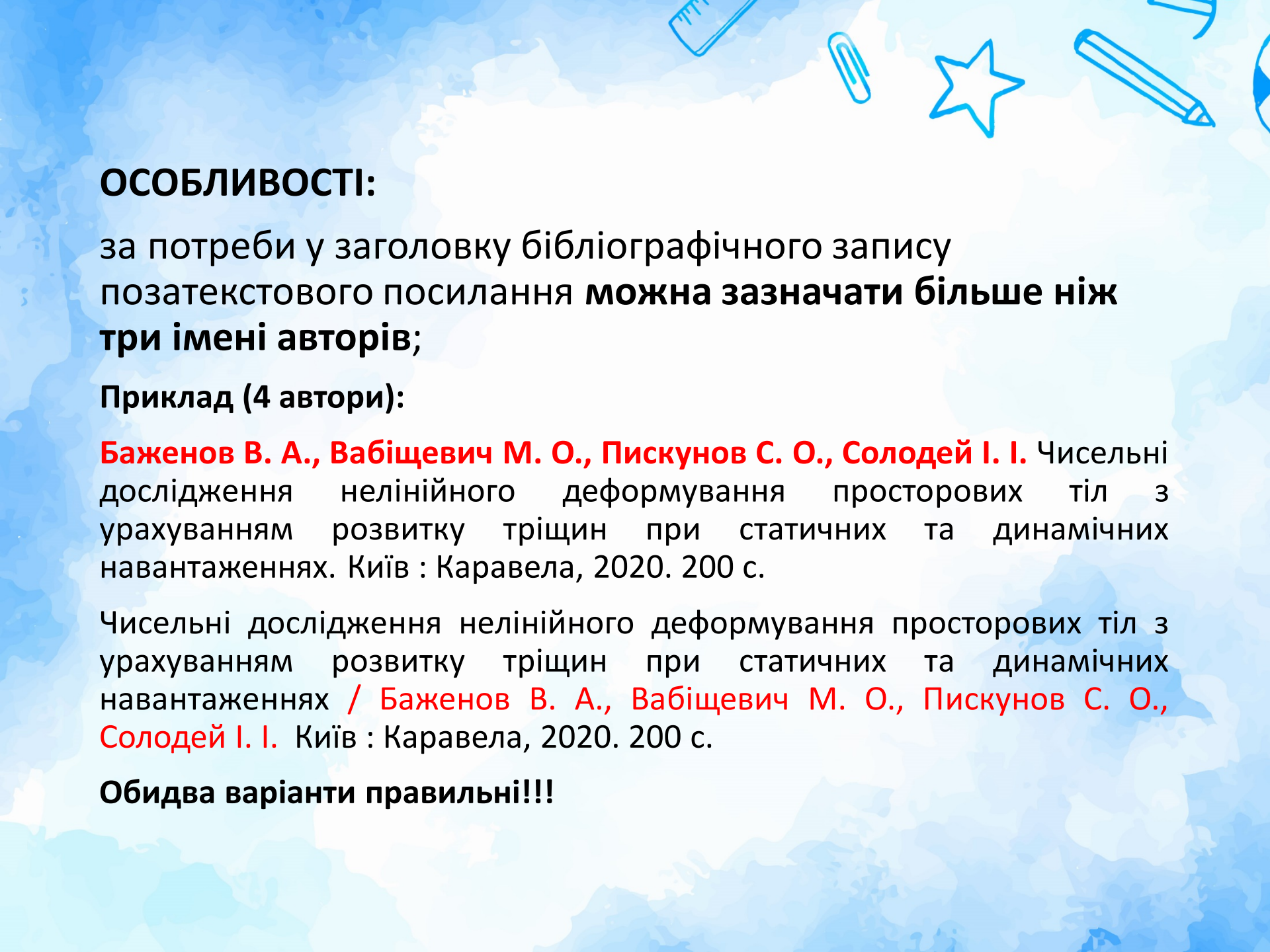
у заголовку бібліографічного запису подають відомості про одного, двох чи трьох авторів, при цьому імена цих авторів у бібліографічному описі **у відомостях про відповідальність (за навскісною ризикою) не повторюють;**

Наприклад:

Березівська Л. Д. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського як інтегратор і поширювач біографічного знання. *Українська біографістика : зб. наук. пр. Ін-ту біогр. досліджень*. Київ, 2015. Вип. 12. С. 283–296.

Трачук Л. Ф., Швецова-Водка Г. Н. Классификация электронной библиографической продукции. *Науч. и техн. библиотеки*. 2009. № 8. С. 33–46.

Гуревич Р. С., Кадемія М. Ю., Опушко Н. Р. Інформаційне суспільство: сучасні трансформації / за ред. У. Лешко ; Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського. Вінниця : Корзун Д. Ю., 2020. 401 с.

ОСОБЛИВОСТІ:

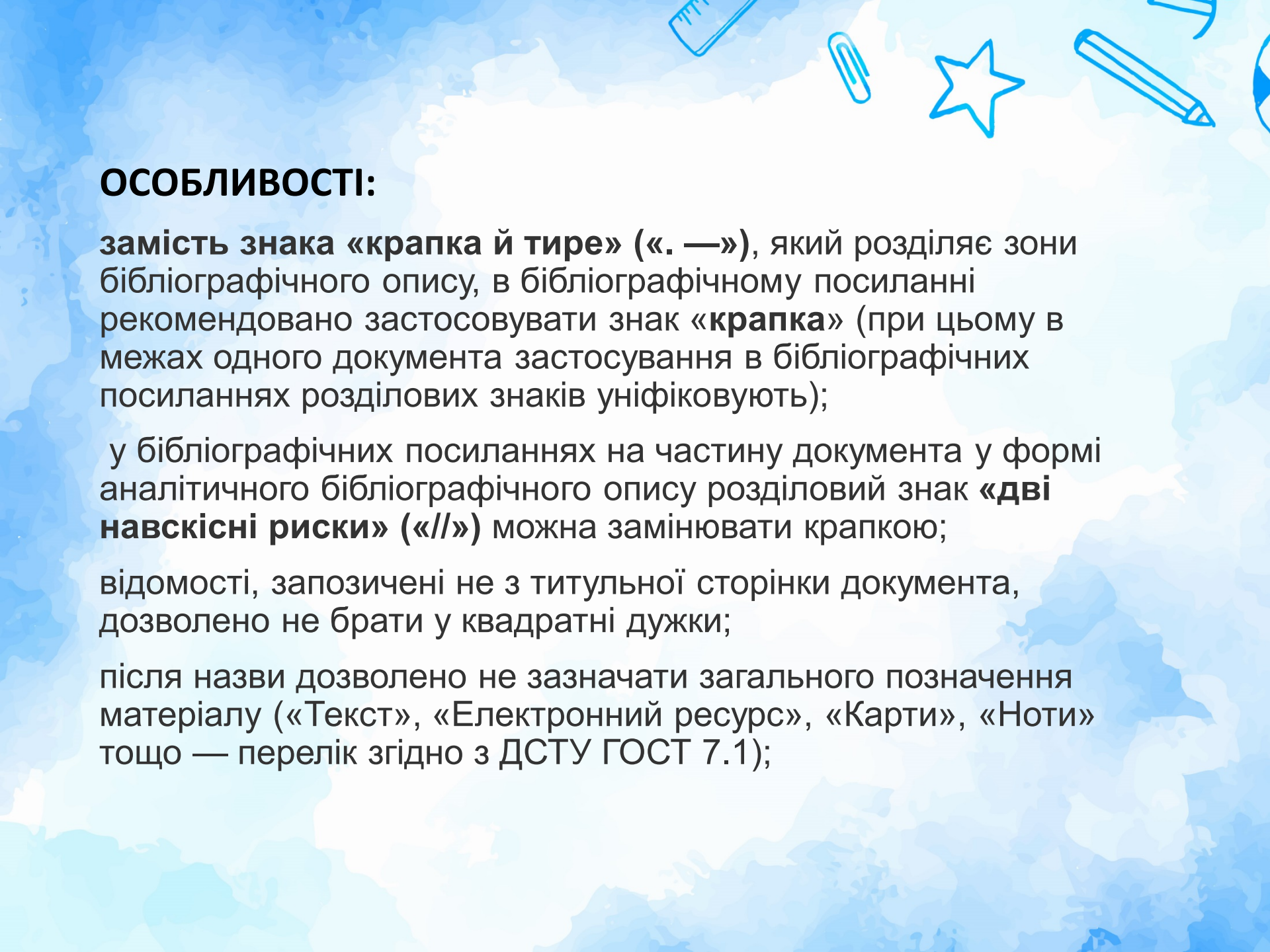
за потреби у заголовку бібліографічного запису позатекстового посилання **можна зазначати більше ніж три імені авторів;**

Приклад (4 автори):

Баженов В. А., Вабіщевич М. О., Пискунов С. О., Солодей І. І. Чисельні дослідження нелінійного деформування просторових тіл з урахуванням розвитку тріщин при статичних та динамічних навантаженнях. Київ : Каравела, 2020. 200 с.

Чисельні дослідження нелінійного деформування просторових тіл з урахуванням розвитку тріщин при статичних та динамічних навантаженнях / **Баженов В. А., Вабіщевич М. О., Пискунов С. О., Солодей І. І.** Київ : Каравела, 2020. 200 с.

Обидва варіанти правильні!!!

ОСОБЛИВОСТІ:

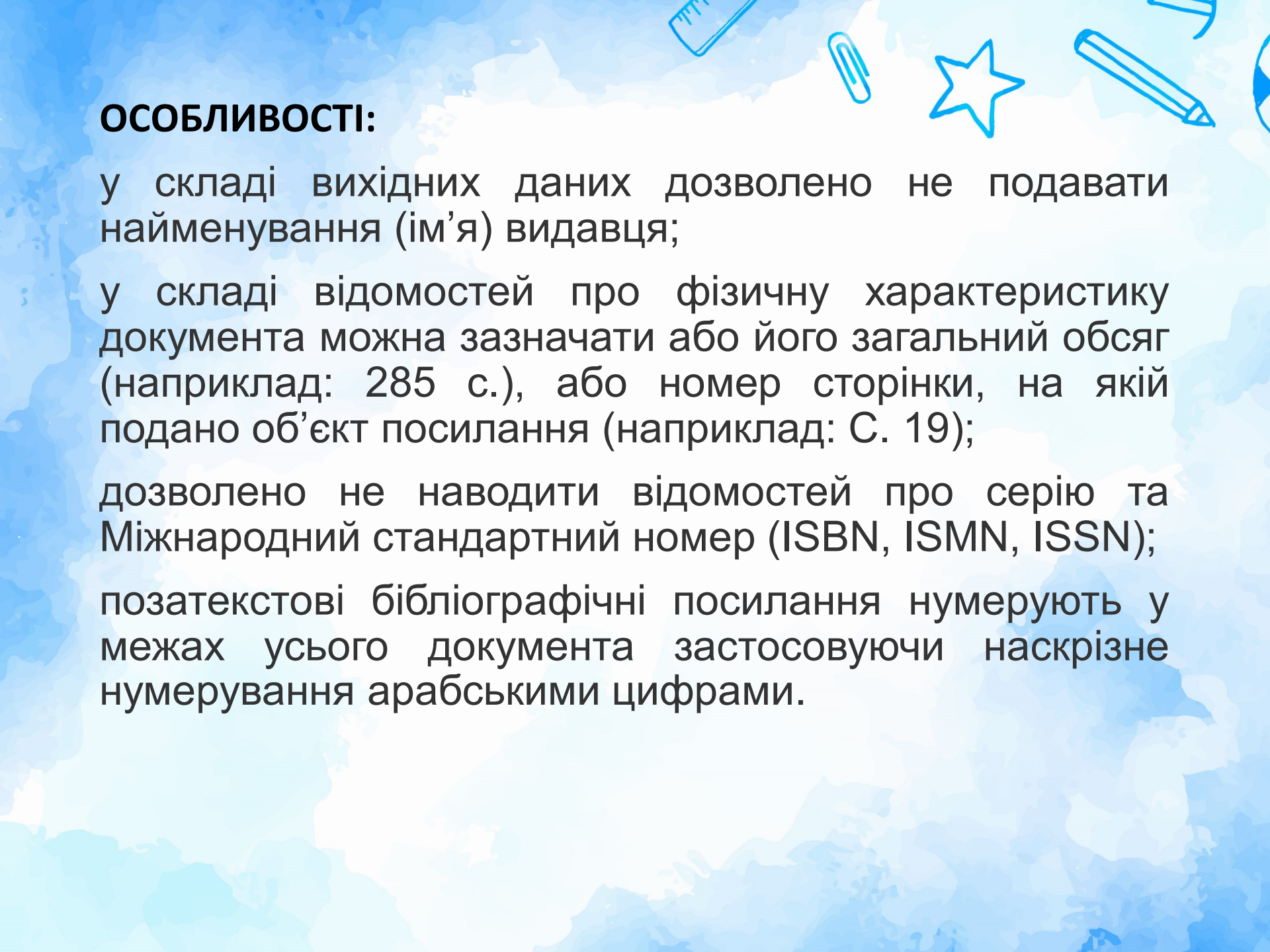
замість знака «крапка й тире» («. —»), який розділяє зони бібліографічного опису, в бібліографічному посиланні рекомендовано застосовувати знак **«крапка»** (при цьому в межах одного документа застосування в бібліографічних посиланнях розділових знаків уніфікують);

у бібліографічних посиланнях на частину документа у формі аналітичного бібліографічного опису розділовий знак **«дві навіскіні риси» («//»)** можна замінювати крапкою;

відомості, запозичені не з титульної сторінки документа, дозволено не брати у квадратні дужки;

після назви дозволено не зазначати загального позначення матеріалу («Текст», «Електронний ресурс», «Карти», «Ноти» тощо — перелік згідно з ДСТУ ГОСТ 7.1);

ОСОБЛИВОСТІ:

у складі вихідних даних дозволено не подавати найменування (ім'я) видавця;

у складі відомостей про фізичну характеристику документа можна зазначати або його загальний обсяг (наприклад: 285 с.), або номер сторінки, на якій подано об'єкт посилання (наприклад: С. 19);

дозволено не наводити відомостей про серію та Міжнародний стандартний номер (ISBN, ISMN, ISSN);

позатекстові бібліографічні посилання нумерують у межах усього документа застосовуючи наскрізне нумерування арабськими цифрами.

Комплексні бібліографічні посилання

У комплексних бібліографічних посиланнях, яким присвячений пункт 6 стандарту, використано і описано кілька об'єктів посилання під одним знаком виноски. Об'єкти розташовують за абеткою або у хронологічному порядку, замінюючи повторювану інформацію (найчастіше, якщо цитовані документи створені одним автором) словами «Його ж», «Її ж», «Іх же».

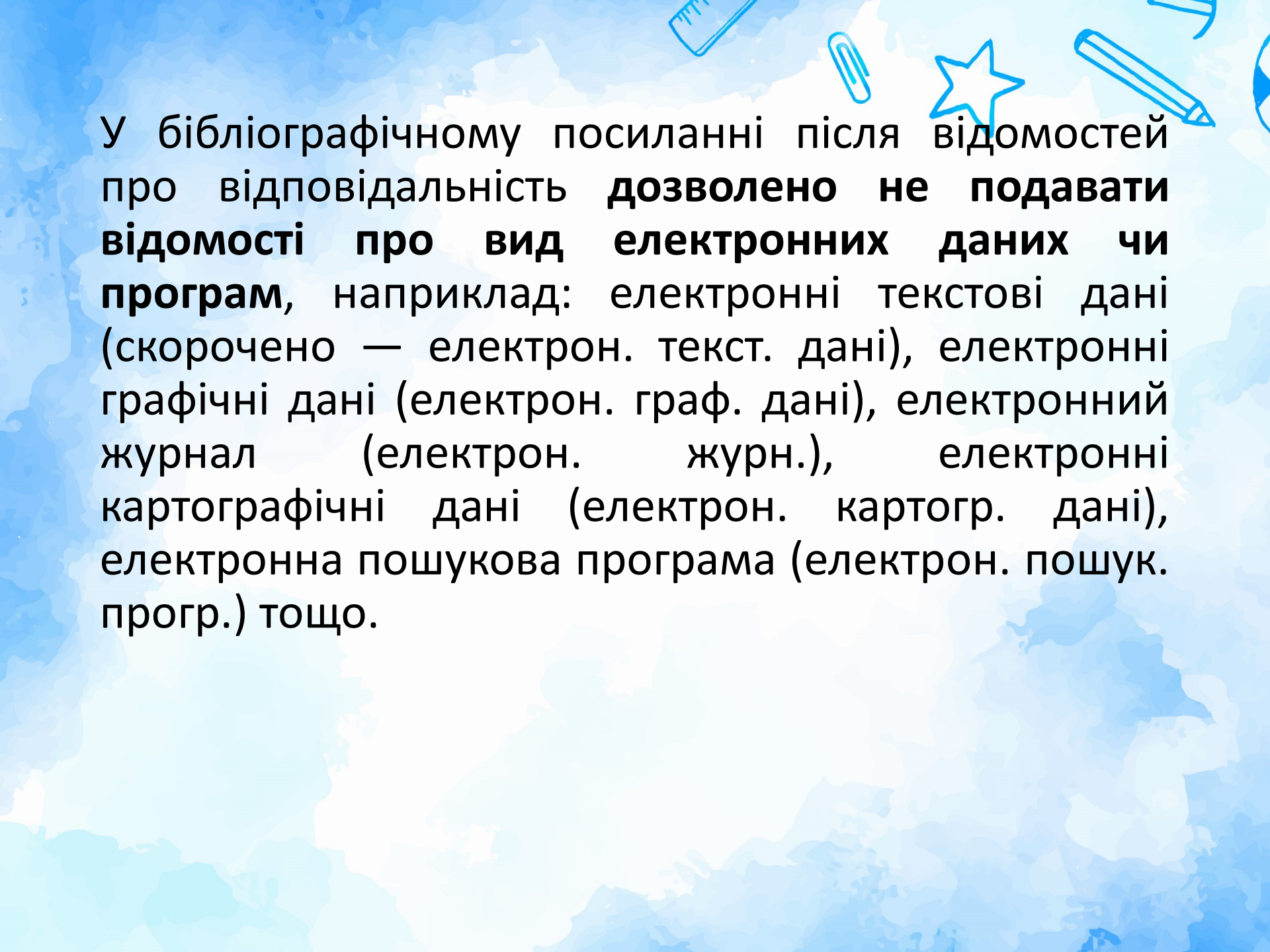
Ідентичні заголовки у бібліографічних посиланнях у складі комплексного посилання можна не наводити. У цьому разі після заголовка в першому посиланні ставлять знак «двокрапка», а перед основною назвою наступного бібліографічного посилання проставляють його порядковий номер.

Кузьмінський А. І.: 1) Методика навчання англійської мови в аспекті комунікативно-когнітивного підходу : навч.-метод. посіб. Черкаси, 2011. С. 31 ; 2) Моделювання професійної діяльності майбутнього фахівця в умовах інтеграції України в європейський освітній простір : навч. посіб. Черкаси, 2011. С. 78.

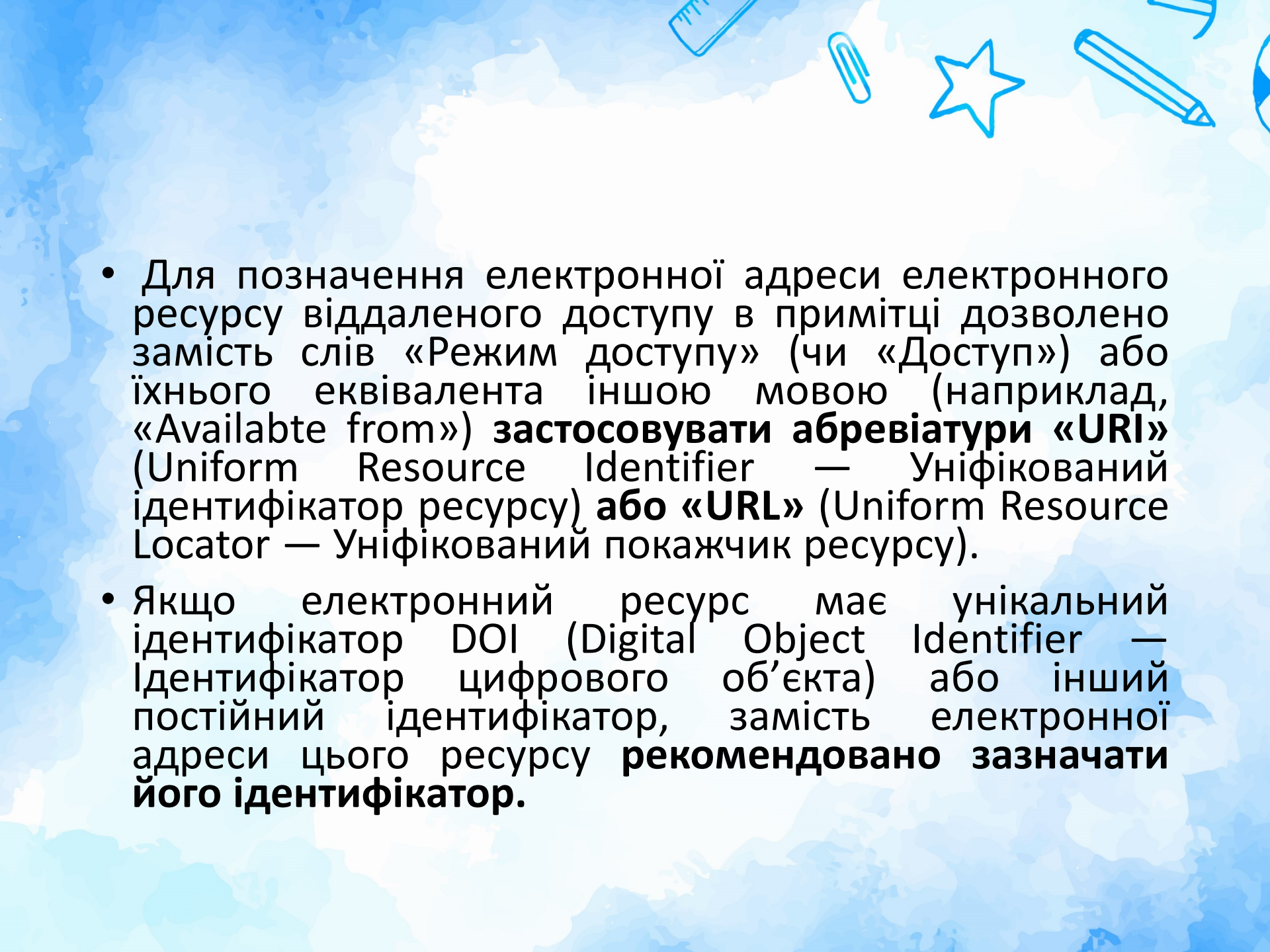
Електронні ресурси

Джерелами інформації для складання бібліографічного посилання на електронний ресурс є титульний екран, основне меню, програма, головна сторінка сайту чи порталу, що містять відомості про автора, назву, відповідальність, перевидання (версію), місце та рік видання. Основним джерелом інформації є титульний екран. За потреби використовують й інші джерела інформації: етикетку на фізичному носіїві електронного ресурсу, технічну та іншу супровідну документацію до нього або контейнер, коробку, конверт тощо (згідно з ДСТУ 7157).

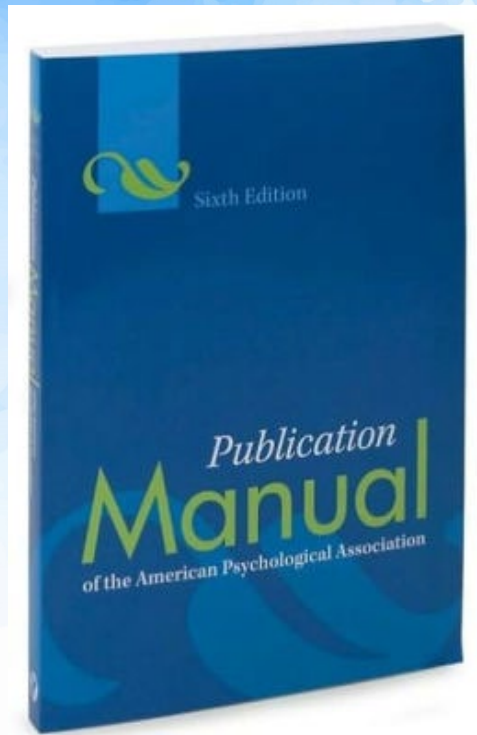
У бібліографічному посиланні після відомостей про відповідальність **дозволено не подавати відомості про вид електронних даних чи програм**, наприклад: електронні текстові дані (скорочено — електрон. текст. дані), електронні графічні дані (електрон. граф. дані), електронний журнал (електрон. журн.), електронні картографічні дані (електрон. картогр. дані), електронна пошукова програма (електрон. пошук. прогр.) тощо.

-
- Для позначення електронної адреси електронного ресурсу віддаленого доступу в примітці дозволено замість слів «Режим доступу» (чи «Доступ») або їхнього еквівалента іншою мовою (наприклад, «Available from») **застосовувати аббревіатури «URI»** (Uniform Resource Identifier — Уніфікований ідентифікатор ресурсу) **або «URL»** (Uniform Resource Locator — Уніфікований покажчик ресурсу).
  - Якщо електронний ресурс має унікальний ідентифікатор DOI (Digital Object Identifier — Ідентифікатор цифрового об'єкта) або інший постійний ідентифікатор, замість електронної адреси цього ресурсу **рекомендовано зазначити його ідентифікатор.**

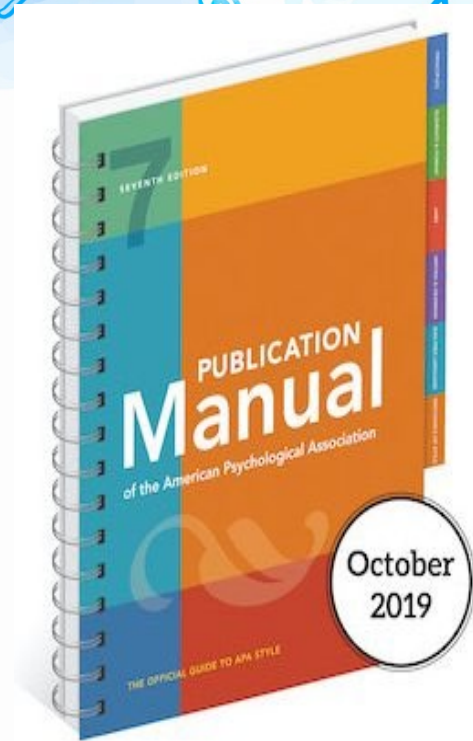
Скорочування

В усіх елементах бібліографічного опису (за винятком основної назви документа й відомостей, що належать до назви та **містять одне слово**) дозволено скорочувати окремі слова та словосполучення згідно з ДСТУ 3582, ДСТУ 6095, ДСТУ 7093, ГОСТ 7.12.

6th edition
(2009)

7th edition
(October 2019)

Стиль Американської психологічної асоціації (APA Style) – стиль оформлення наукових робіт, розроблений Американською психологічною асоціацією (American Psychological Association), сферою застосування якого є суспільні науки (соціологія, право, психологія, історія тощо).

Відмінності 6-го та 7-го видань

АРА 6-те видання	АРА 7-ме видання
У списку літератури зазначається максимум 7 авторів для однієї роботи.	можуть бути перераховані до 20 авторів .
В описі книги вказували місце видавництва, а також ім'я видавця (наприклад, Абінгдон: Тейлор і Френсіс).	В описі на книгу потрібно вказувати лише видавництво (наприклад, Тейлор та Френсіс).
Якщо організація виступала в ролі і автора і видавця, то зазначалась двічі .	Якщо організація і видавець збігаються, вказувати видавця не потрібно.
Перед URL-адресами завжди стояло “Retrieved from” («Отримано з»).	Перед URL-адресам більше не потрібно зазначати “Retrieved from” „Отримано з”.

АРА 6-те видання	АРА 7-ме видання
При наявності URL не вказувалась дата звернення.	При використанні нестабільного URL, потрібно вказати дату звернення в наступному форматі: Отримано Липня 31, 2020 з https: // www... Retrieved July 31, 2020, from https://www...
URL-адреси не були активними гіперпосиланнями (наприклад, https://www.bbc.co.uk/news).	URL-адреси мають бути активними гіперпосиланнями (наприклад, https://www.bbc.co.uk/news), якщо з документом можна ознайомитись в Інтернеті. URL-адреси не повинні бути активними гіперпосиланнями, якщо кінцевий документ у друкованому форматі

Публікація має від 1 до 20 авторів

- **Схема:** Автор, А. А., & Автор, В. В. (рік публікації). Назва статті. *Назва журналу, номер випуску* (номер тому), сторінки. <https://xxxxxx> (URL або DOI)

ПРИКЛАД:

Draper, J.A. (1998). The metamorphoses of andragogy. *The Canadian Journal for the Study of Adult Education*, 12(1), 3–26.

Berezivska, L. D. (2019). Reformuvannia zahalnoi serednoi osvity v Radianskii Ukraini v umovakh avtorytarnoho suspilstva (1931–1991): istoriografiya ta dzherela [Secondary education reform in the Soviet Ukraine under conditions of authoritarian society (1931–1991): historiography and research sources]. *Scientific and Pedagogical Studies*, 3. <https://doi.org/10.32405/2663-5739-2019-3-9-33> [in Ukrainian].

Книга має від 1 до 20 авторів

- **Схема:** Автор1, А. А., & Автор2, В. В. (рік публікації). *Назва книги.* (номер видання). Видавництво. <https://xxxxxx> (URL або DOI)

Приклад:

Straihorodska, L. I., Ponomarenko, L. O., Tarnavska, S. V., Verbova V. V., Kropocheva N. M., & Mushka, I. V. (2019). Natsionalno-patriotychne vykhovannia v Ukraini [National- patriotic education in Ukraine]: Naukovo-dopomizhnyi bibliohrafichnyi pokazhchyk. DNPB Ukrainy im. V. O. Sukhomlynskoho. http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2019/07/National_patriotic_education_2019.pdf [in Ukrainian].

Sukhomlynska, O. V., Berezivska, L. D., Havrylenko, T. L., Lapaienko, S. V., Oryshchenko, I. O., Khopta, S. M., Derevianko, T. M., Samchuk, L. I., & Sukhomlynska, L. V. (2019). Antolohiia tekstiv z reformuvannia osvity v Ukraini: prohramy, kontseptsii, proekty (1991–2017) [Anthology of texts on education reform in Ukraine: programs, concepts, projects (1991–2017)]. TVORY [in Ukrainian]. https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2019/07/Anthology_of_texts_on_reforming_education_in_Ukraine_2019.pdf [in Ukrainian].

Публікація має 21 автора і більше

- **Схема:** Автор, А. А., (перші 19) ... Автор, А. А. (останній). (Рік). Назва статті. *Назва журналу, номер випуску* (номер тому), сторінки. <https://xxxxxx> (URL або DOI)

Приклад:

Tanabashi, M., Hagiwara, K., Hikasa, K., Nakamura, K., Sumino, Y., Takahashi, F., Tanaka, J., Agashe, K., Aella, G., Amsler, C., Antonelli, M, Asner, D. M., Baer, H., Banerjee, Sw., Barnett, R. M., Basaglia, T., Bauer, C. W., Beatty, J. J., Belousov, V.I., ... Zyla, P. A. (2018). Review of particle physics. *Physical Review D*. 98(3).

<https://doi.org/10.1103/PhysRevD.98.030001>

Книга: автор і перекладач

- **Схема:** Автор, А. А. (Рік). *Назва книги* (А. А. Перекладач, Пер.). Видавництво. (Оригінальна праця видана ... року)

Приклад:

Plato (1989). *Symposium* (A. Nehamas & P. Woodruff, Trans.). Hackett Publishing Company. (Original work published ca. 385-378 BCE)

*BCE - Before the Common Era (до нашої ери)

Книга без автора за редакцією

- **Схема:** Редактор А. А., & Редактор, В. В., (Ред.). (Рік).
Назва книги: Підназва (номер видання). Видавництво.
<https://xxxxxx> (URL або DOI)

Приклад:

Berezivska, L. D., Zozulia, S. M., & Straihorodska, L. I. (Eds.). (2017). Rozvytok osvity v dobu Ukrainskoi revoliutsii (1917–1921) : zbirnyk materialiv Vseukrainskoho naukovo-praktychnoho seminaru [Development of education in the days of the Ukrainian revolution (1917–1921) : collection of materials of the All-Ukrainian scientific-practical seminar]. DNPB Ukrainy im. V. O. Sukhomlynskoho.

[https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2017/09/Development of education thesis 2017.pdf](https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2017/09/Development%20of%20education%20thesis%202017.pdf) [in Ukrainian].

Публікація з газети

- **Схема:** Автор, А. А. (**Дата: рік, Місяць, день**). Назва публікації. *Назва газети*, номер сторінки/-ок.
<https://xxxxxx> (URL або DOI)

Приклади:

Dzeverin, O. H. (1958, January 11). Shliakhom postupu. Rozvytok istoryko-pedahohichnoi nauky v URSR [By progress. Development of historical and pedagogical science in the Ukrainian SSR]. *Radianska osvita* [in Ukrainian].

Khemchian, I. I. (2016, January). Vseukrainskyi webinar «Vykhovuiemo hromadianyna – patriota Ukrainy» [All-Ukrainian webinar «Educating a citizen – a patriot of Ukraine»]. *Shkilna biblioteka plus*, 1/2, 4 [in Ukrainian].

Розділ книги, частина, стаття у книзі без автора

- **Схема:** Автор1, А. А., & Автор2, В. В. (рік публікації). Назва розділу. **B/In** А. А. Редактор & В. В. Редактор (Ред.), *Назва книги* (номер видання, сторінки). Видавництво. <https://xxxxxx> (URL або DOI)
- Author, A. A., & Author, B. B. (Year of publication). Title of chapter. In E. E. Editor & F. F. Editor (Eds.), *Title of work: Capital letter also for subtitle* (pp. pages of chapter). Publisher. DOI (if available)

Приклад:

Vozniuk, O. V. (2017). Fenomen kazky u rozvytku dytyny: vid V. O. Sukhomlynskoho do sohodennia. **In** O. V. Sukhomlynska & O. Ya. Savchenko (Eds.). *Filosofiiia dlia ditei. V. O. Sukhomlynskyi u dialozi z suchasnistiu. Pedagogical readings* (pp.19–24). Levkovets N. M. [in Ukrainian].

Частина (стаття, розділ) із багатотомного видання

- **Схема:** Автор1, А. А., & Автор2, В. В. (Рік). Назва тому. В Редактор, А. А., (Ред.). Назва багатотомної праці: Підназва (номер видання). (Номер тому, сторінковий інтервал). Видавництво. <https://xxxxxx> (URL або DOI)

Приклад:

Shemshuchenko Yu. S. (2005). Zakon UZSR «Pro okhoronu pryrody Ukrainskoi RSR» 1960. In Smolii, V. A. (Ed.) *Entsyklopediia istorii Ukrainy* (Vol. 3, p. 219). Naukova dumka [in Ukrainian].

Berezivska, L. D. (2019). Elektronnyi informatsiino-bibliohrafichnyi resurs «Vydatni pedahohy Ukrainy ta svitu» yak osnova profesiinoi pidhotovky pedahohiv [Electronic information and bibliographic resource «Outstanding teachers of Ukraine and the world» as a basis of teacher professional training]. In *Osvita dlia myru = Edukacja dla pokoju : zbirnyk naukovykh prats* (Vol. 2, pp. 222–228). <http://ipood.com.ua/e-library/programi--zbirniki-materialiv/osvita-dlya-miru---edukacja-dla-pokoju-tom-2> [in Ukrainian]

Матеріали конференцій (стаття, тези)

- **Схема:** Автор, А. А., & Автор, Б. Б. (Рік, Місяць Дата). Назва статті. **В** А. А. Редактор1, & В. В. Редактор2 (Ред.), *Назва конференції*, Місце проведення, сторінки. <https://xxxxxx> (URL або DOI)

Приклад:

Tsvietkova, L. Yu. (2016, April 16-17). Tanets yak zasib mizhkulturnoi komunikatsii: istorychnyi aspekt. **In** Khoreohrafiia XXI stolittia: mystetskyi ta osvitnii potentsia, materialy Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii [Choreography of the XXI century: artistic and educational potential, Proceedings of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference], Kyiv, pp.294-298 [in Ukrainian].

Дисертації

- **Схема:** Автор, А. А. (Рік). *Назва дипломної роботи: Підзаголовок* [Тип дипломної роботи, назва установи, що присуджує ступінь]. <https://xxxxxx> (URL)

Приклад:

Lokshyna, O. I. (2011) *Tendentsii rozvytku zmistu shkilnoi osvity v krainakh Yevropeiskoho Soiuzu* [Trends in the content of school education in the European Union]. [Thesis for a doctoral degree in pedagogical sciences, The Institute of Pedagogy of the NAES of Ukraine]. <http://lib.iitta.gov.ua/7121/> [in Ukrainian].

Законодавчі та нормативні документи

- **Схема:** Установа. (Дата публікації). *Назва закону (наказу, постанови)*. (Номер наказу). Видавництво. <https://xxxxxx> (URL)

Приклади (укр. та англ.):

Верховна Рада України. (1991, Травень 23). Про освіту : Закон України (№ 1060-XII).
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1060-12#Text>.

Verkhovna Rada of Ukraine. (1991, May 23). On Education : Law of Ukraine (№ 1060-XII).
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1060-12#Text> [In Ukrainian].

Постанова МОН України: приклад

Ministry of Education and Science of Ukraine (2015, June 16). *Pro zatverdzhennia Kontseptsii natsionalno-patriotychnoho vykhovannia ditei i molodi, Zakhodiv shchodo realizatsii Kontseptsii natsionalno-patriotychnoho vykhovannia ditei i molodi ta Metodichnykh rekomendatsii shchodo natsionalno-patriotychnoho vykhovannia u zahalnoosvitnikh navchalnykh zakladakh* : nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrainy (№ 641) [On approval of the Concept of national patriotic upbringing of children and youth, Measures to implement the Concept of national patriotic upbringing of children and youth and Methodical recommendations on national patriotic upbringing in general educational institutions: Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine (№ 641)]. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0641729-15> [in Ukrainian].

Архівні документи

- **Схема:** Автор, А. А. (Дата) *Назва документу*. Місце розташування документу (Архів/Бібліотека/Організація). (Пошукові дані архівного документа: номер фонду, номер справи, номер опису, аркуші т. д.). Місто, Країна.

Приклад:

Protokoly zasidannia komisii po utvorenniu Ukrainiskoi natsionalnoi biblioteky, 1918 r. [Protocols of the sessions of the committees on the formation of the Ukrainian National Library, 1918]. (Central State Historical Archive of Ukraine). (Fund 1235 Hrushevski – istoryky ta filolohy, 1830–1958 rr. Inventory 1. File 1055 Chernetky.). Kyiv, Ukraine [in Ukrainian].

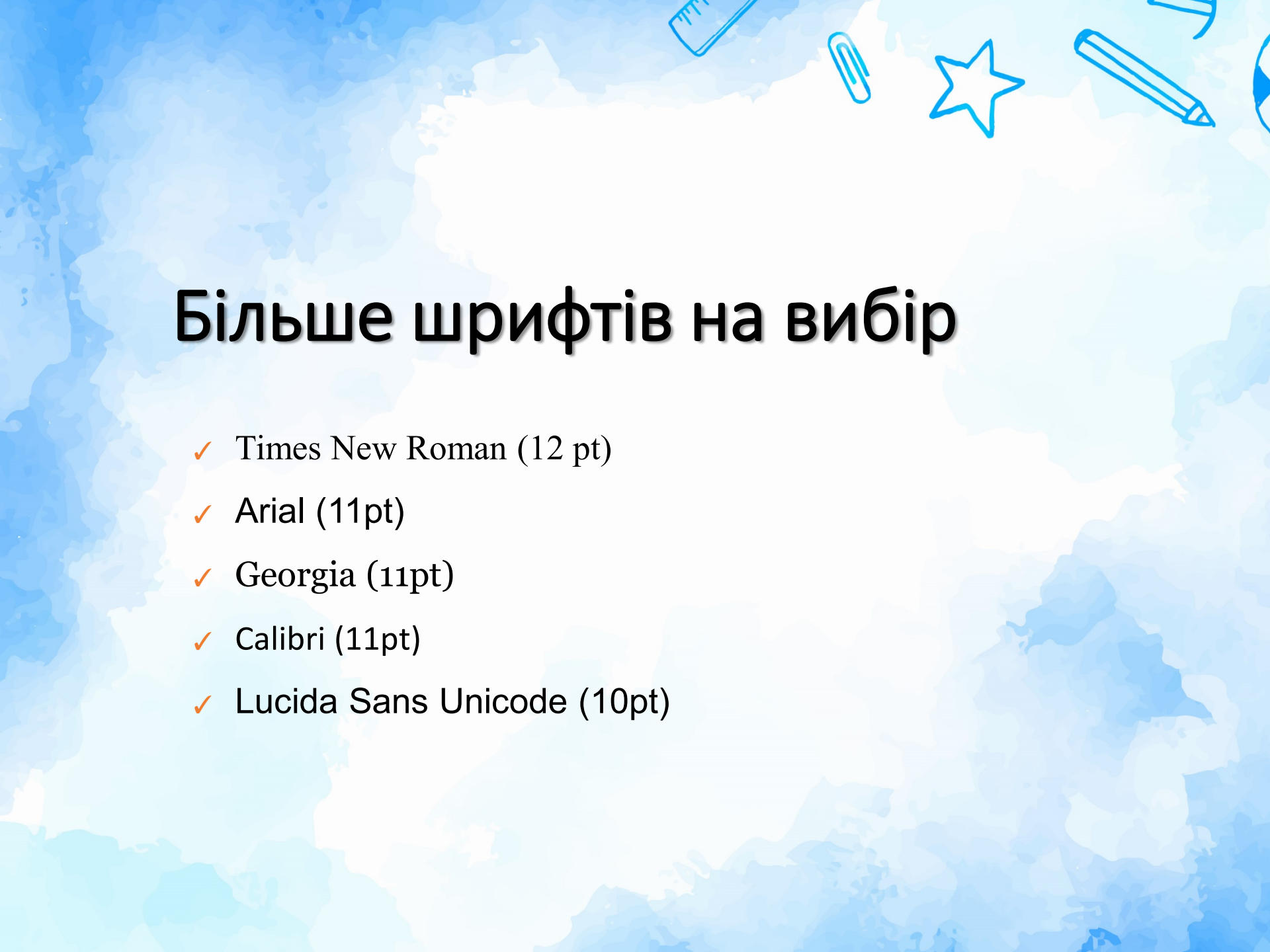
Використання скорочень

Українською мовою	Англійською мовою
без дати – (б.д.)	no date – (n.d.)
близько – бл. (бл. 1919)	circa – ca (ca. 1919)
Редактор (и) – (Ред.)	Editor – (Ed.) Editors – (Eds.)
Укладач (и) – (Уклад.)	Compiler – (Comp.) Compilers – (Comps.)
Перекладач – (Пер.)	Translator – (Trans.)
Том – Т.	Volume – Vol.
Випуск – Вип.	Issue – Iss.
Глава – Гл.	Chapter – Ch.

Переклад усталених словосполучень

Українською мовою	Англійською мовою
дис. ... канд. наук	Candidate's thesis
дис. ... д-ра наук	Doctor's thesis
автореф. дис. ... канд. наук	Extended abstract of candidate's thesis
автореф. дис. ... д-ра наук	Extended abstract of Doctor's thesis
Тези доповідей	Abstracts of Papers
Матеріали (праці) конференції	Proceedings of the Conference Title
Матеріали 3 Міжнародної конференції (симпозіуму, з'їзду, семінару)	Proceedings of the 3rd International Conference (Symposium, Congress, Seminar)

Більше шрифтів на вибір

- ✓ Times New Roman (12 pt)
- ✓ Arial (11pt)
- ✓ Georgia (11pt)
- ✓ Calibri (11pt)
- ✓ Lucida Sans Unicode (10pt)

Транслітерація

Під час транслітерації слід **уникати скорочень** (напр., університет – ун-т, національний – нац., Вища школа – Вища шк. та ін.), які допускаються в українському списку літератури. Винятком є офіційні аббревіатури назв періодичних видань відповідно до ISSN (Abbreviated key title), використання яких є навіть бажаним.

Для транслітерації прізвищ авторів, назв книг (журналів, збірників), видавництв тощо слід користуватися **онлайн-конвертерами окремо для української та російської мов**, посилання на які подано нижче. Ці ресурси пропонують найпоширеніші варіанти транслітерації: для української мови – відповідно до чинного стандарту КМУ 2010; для російського – відповідно до стандарту BGN. Такий підхід дасть можливість уніфікувати дані для міжнародних баз даних, адже різні системи транслітерації призводять до створення різних результатів. Онлайн-конвертери для транслітерації:

з української мови: <http://translit.kh.ua/?lat&passport> [паспортний (КМУ 2010)]

з російської мови: <http://ru.translit.net/?account=bgn> (BGN)

Робота над помилками

- Некоректний URL (не відає місцезнаходженню файла).

Приклад: Вільман Д. Ю. Фінансування вітчизняної освітньої галузі в період реформування [Електронний ресурс] / Д. Ю. Вільман, Л. Л. Гевлич. URL: <file:///C:/Users/tetan/Downloads/6703-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-13462-1-10-20190610.pdf>

<file:///C:/Users/> - це свідчить про те, що у даному випадку файл статті був завантажений на комп'ютер і вже після цього адресу скопійовано з браузера. Необхідно було перебуваючи на сайті, де знаходиться джерело, підвести курсор миші до повного тексту («Повний текст» або «Завантажити») та правою клавішею обрати опцію «Копіювати адресу посилання».

Відомості про видавця

- **Правило:** відомості про видавця зазначають так, як їх наведено в приписаному джерелі інформації, зберігаючи слова або фрази, що вказують на функції (**крім видавничої**), що виконує особа або організація. Відомості про форму власності видавця, розповсюджувача тощо (**АТ, ТОВ, ЗАТ, Ltd, Ink., GmbH** тощо), як правило, не зазначають

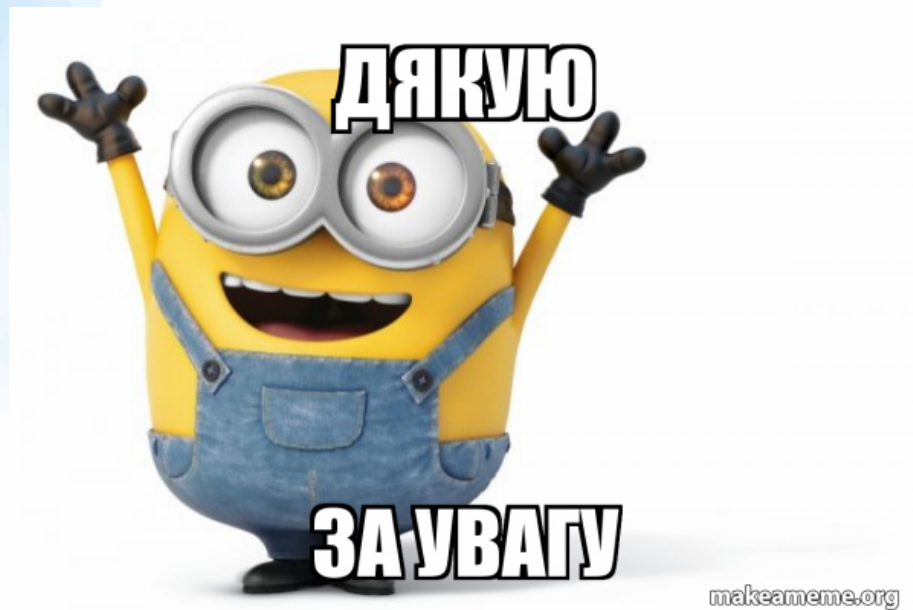
- **Помилки** (червоний шрифт):

Управління закладом позашкільної освіти: сучасні тренди, співпраця, проєкти : посібник / за наук. ред. упоряд. О. Просіної, Я. Швень. Київ : **ТОВ** «Білоцерківдрук». 2020. 207 с.

Пономаренко В. С. Розвиток вищої освіти в Україні: аспекти менеджменту та маркетингу : монографія. Харків : **Вид-во** «Майдан», 2020. 530 с.

При підготовці презентації використано джерела:

- ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше ; чинний від 2016-07-01]. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с.
- Ніжинська. Т. APA style - Стиль Американської Психологічної Асоціації : Presentation. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/40597> (дата звернення: 20.04.2021).
- Оформлення списку бібліографічних посилань до наукової роботи. Стиль Американської психологічної асоціації (APA Style) : метод. рек. / уклад.: В. В. Степко, С. Г. Винокурова ; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, наук. б-ка. Київ, 2018. 14 с.

Адреса:
вул. М.Берлинського, 9
Київ, 04060
Україна

Тел.: 380 (44) 467-22-14